

Erasmus + Loose parts play

Modul č. 5: Aktivita s voľnými predmetmi – Plány, zásady a postupy

Zhrnutie obsahu modulu

V procese preberania tohto modulu sa účastníci oboznámia s procesom tvorby plánov a zásad, ktoré sú dôležité pre bezproblémový priebeh aktivity s voľnými predmetmi. Prostredníctvom aktivít účastníci získajú osobné skúsenosti a porozumejú podstate týchto procesov. Účastníci by mali pomocou obsahu modulu hlbšie pochopiť, ako funguje aktivita s voľnými predmetmi a aké sú jej výhody.

Tento modul môže byť realizovaný aj ako samostatné školenie pre tých, ktorí už majú pokročilé znalosti v oblasti aktivity s voľnými predmetmi. Stretnutie ponúka príležitosť na sebareflexiu a získanie praktických skúseností, ako aj teoretické časti, napríklad: diskusie, prezentácie, vypracovanie vlastného vyhlásenia o hre, skupinová práca/cvičenia na oboznámenie sa s hodnotením rizík, výhod a úlohou zodpovednej osoby za aktivitu.

Cieľová skupina

Keďže skvalitnenie detskej hry si vyžaduje prístup nielen jednotlivých zamestnancov a pedagógov, ale celej školy, na tomto stretnutí by sa mal zúčastniť celý zamestnanecký tím školy, ak je to možné. Školenie je určené pre všetkých, ktorí sa venujú deťom a majú vplyv na ich život. Účasť na tomto stretnutí môže byť užitočná najmä pre pracovníkov, ktorí sú zodpovední za priebeh detských aktivít.

Predchádzajúce školenie/skúsenosti potrebné na účasť

Pokročilé znalosti o aktivite s voľnými predmetmi

Financovaný
Európskou úniou

Dĺžka: 3 hodiny

Výsledky vzdelávania z Modulu č. 5

Ko koncu tohto modulu účastníci:

1. diskutovali o tom, prečo je vyhlásenie o aktivite dôležité a ako ho vytvoriť,
2. vytvorili rámec pre svoje vlastné vyhlásenie o aktivite, určili kapitoly a kľúčové body,
3. dokážu vysvetliť podstatné myšlienky týkajúce sa hodnotenia rizík a výhod,
4. preskúmali reakcie pracovníkov zodpovedných za detskú aktivitu na prípadné riziká počas hry pomocou dynamického spôsobu hodnotenia rizík a výhod,
5. zvážili čo a ako čo, ako a prečo monitorovať a hodnotiť.

Indikátory vzdelávania:

Pochopenie vyhlásení o hre; schopnosť vysvetliť myšlienky, na ktorých je založené posudzovanie rizík a výhod; schopnosť preskúmať vlastné subjektívne hodnotenie rizík, schopnosť vytvoriť si vlastný úsudok; uvedomovanie si dôležitosti podstupovania rizika pre dosiahnutie prínosov aktivity s voľnými predmetmi, uznanie dôležitosti spoločného diskutovania o rámci a zásadách aktivity s voľnými predmetmi

Potrebné pomôcky – Manuál k aktivite s voľnými predmetmi, papiere veľkosti A4, flipchartové papiere, perá, pomôcky na kreslenie, nalepovacie poznámkové papieriky, kocky, niečo na zaviazanie očí (šatka, šál...).

Časti č. 6.1, 6.3 a 6.4

6. Kroky k vytváraniu vyhlásenia o aktivite alebo zásad

17. Výhody rizika, dobrodružstva a výzvy v hre

10. Hodnotenie rizík a výhod pri aktivite s voľnými predmetmi

Časti č. 6.1 a 6.3

Poznámky pre školiteľa

Financovaný
Európskou úniou

Oznámte účastníkom, že súčasťou školenia bude pozostávať z rôznych osobných aktivít, pri ktorých bude ich úlohou okrem iného aj spomínať na hru v ich detstve. Naše vlastné zážitky z detstva často ovplyvňujú náš pohľad na detské aktivity, keď sa s nimi stretávame ako dospelí. Môže to teda ovplyvniť, ale niekedy aj obmedziť možnosti detskej hry, preto je dôležité preskúmať naše pocity a skúsenosti týkajúce sa týchto aktivít.

Obsah tohto školenia bol vytvorený bez prezentácií programu Power Point, čo znamená, že ho je možné uskutočniť nielen v interiéri, ale aj v exteriéri. Pripravte si kópie Manuálu k aktivite s voľnými predmetmi. Pri odkazovaní na Manuál jasne napíšte príslušné čísla jeho častí, aby ste ich účastníkom pomohli nájsť.

Úvod

Trvanie: 5 minút

V krátkom úvode opisujeme obsah modulu a uvádzame výsledky vzdelávania. Je dôležité vytvoriť príjemnú a kooperatívnu atmosféru, pretože modul bude obsahovať diskusie a cvičenia vyžadujúce spoluprácu. Hoci niektorí ľudia môžu mať k tvorbe plánov a stanovovaniu zásad negatívny postoj alebo ich považovať za nudné, tento Modul vychádza z osobných skúseností - čo môžeme vyjadriť hneď na začiatku.

Cvičenie na “prelomenie ľadu” - Tlesk, skok, drep

Trvanie: 10 minút

Potrebné pomôcky: žiadne

Táto povzbudzujúca hra zbystrí pozornosť účastníkov, rozhýbe ich telá a tiež umožní skupine navzájom sa na seba naladiť. Náročnosť hry sa postupne zvyšuje.

Na začiatku hry vytvoria účastníci dvojice a ich úlohou bude spoločne, ale striedavo počítať od 1 do 3. Prvý člen dvojice teda povie “jeden”, druhý člen povie “dva” a opäť prvý povie “tri”, potom druhý povie “jeden” atď.

Po tom, čo sa do toho už dostali - ten, kto by mal povedať “jeden” nič nepovie, len raz tleskne, takže: tlesk, “dva”, “tri”, tlesk, “dva”, “tri”, stále takto striedavo.

IV ďalšom kroku namiesto toho, aby povedali “dva”, len vyskočia. V treťom kroku namiesto vyslovenia “tri” urobia drep. Nakoniec už nikto nepočíta nahlas.

Keď všetci skončia s verziou “tlesk-skok-drep”, dvojice sa môžu povymieňať a vyskúšať túto finálnu verziu s niekým iným.

Poznámky pre školiteľa

Venujte pozornosť tomu, ako sa skupine darí zvládnuť danú úroveň náročnosti. Ak robia veľa chýb, možno sa neoplatí hru sťažovať. Namiesto toho spomaľte tempo a nechajte hrať celú skupinu spoločne.

Financovaný
Európskou úniou

Aktivita č. 1: Vyhlásenie o aktivite - prečo je dôležité?

Trvanie: 20 minút

Potrebné pomôcky: Manuál k aktivite s voľnými predmetmi

Časti č. 6.1 a 6.3

V rámci tejto aktivity sa uskutoční skupinová diskusia, ktorá tvorí úvod do tém nasledujúcich aktivít. Poproste účastníkov, nech vytvoria kruh a v kruhu potom začnite klásť otázky, kto má skúsenosti s vyhlásením z nejakej komunity alebo inštitúcie, kto ho už písal alebo kto má pozitívnu skúsenosť s vyhlásením.

Hľadajte najmä pozitívne skúsenosti, ktoré ukazujú, čo sa dá dosiahnuť, ak komunita alebo inštitúcia vyjadrí svoju vlastnú predstavu alebo hodnoty, ktoré reprezentuje. Po tom, čo ste si na základe vlastných skúseností vysvetlili význam a úlohu vyhlásení, prezentujte alebo prečítajte príslušnú časť Manuálu. Dajte príležitosť účastníkom, ktorí sa chcú podeliť o svoje myšlienky alebo sa niečo opýtať ohľadom tejto témy.

Poznámky pre školiteľa

Cieľom tejto aktivity je, aby účastníci porozumeli dôležitosti toho, aby si každá inštitúcia sformulovala vlastné vyhlásenie o aktivite či hre a ako to všetko môže prispieť k zavedeniu aktivity s voľnými predmetmi. Vďaka zdieľaniu osobných príkladov bude táto téma pre účastníkov zrozumiteľnejšia a bude mať praktickejší zmysel.

Môže nastať situácia, že aj napriek povzbudzovaniu sa nikto v skupine nebude chcieť podeliť o svoje skúsenosti alebo sa nenájde nikto, kto by mal s vyhláseniami nejaké predchádzajúce skúsenosti. V takom prípade sa oplatí pripraviť si niekoľko vlastných príkladov.

Aktivita č. 2: Motivácie a obavy

Trvanie: 30 minút

Potrebné pomôcky: papiere, perá, nalepovacie poznámkové papieriky, flipchartový papier alebo tabuľa, zvýrazňovače/farebné fixky

Keď sme už predstavili dôležitosť vyhlásenia o aktivite, môžeme prejsť k jej obsahovej časti. Prvým krokom v tomto smere je definovať, pre koho je vyhlásenie o aktivite určené. Ak sme tieto cieľové skupiny už definovali počas predchádzajúceho modulu, môžeme pokračovať v práci s týmito cieľovými skupinami.

Financovaný
Európskou úniou

Definované cieľové skupiny môžu byť napríklad:

- vedenie školy,
- pedagógovia,
- rodičia,
- žiaci,
- ostatný personál.

Napište názvy jednotlivých cieľových skupín na samostatné flipchartové papiere rozdelené na tri rovnaké časti. Prvú časť nazveme Obavy a druhú časť Motivácie.

Tu si účastníci spíšu svoje nápady a postrehy týkajúce sa možných obáv danej cieľovej skupiny v súvislosti s aktivitou s voľnými predmetmi, ako aj to, čo pre nich môže byť motivujúce a ako im zavedenie týchto aktivít pomôže v ich práci.

Môžu si to napísať individuálne, vo dvojiciach alebo v menších skupinách. Hlavné je, aby každý mohol prísť s nápadmi pre všetky cieľové skupiny približne za 15 minút.

Potom si môžu znova prejsť obsah všetkých papierov a prečítať si navzájom svoje poznámky, pričom do prázdnej časti napíšu odkazy pre danú cieľovú skupinu, ktoré by mali byť vzbudiť ich motiváciu, alebo znížiť ich obavy.

Po tom, ako mal každý možnosť napísať posolstvá pre všetky cieľové skupiny, môžete spoločne prejsť flipcharty a sformulované poznámky, prípadne v krátkej skupinovej diskusii môžu účastníci vyzdvihnúť pre nich najdôležitejšie posolstvá.

Aktivita č. 3: Vyhlásenie o aktivite - identifikácia kľúčových bodov

Trvanie: 20 minút

Potrebné pomôcky: papiere, perá

6. Kroky k vytváraniu vyhlásenia o aktivite alebo zásad

Po sformulovaní posolstiev pre rôzne cieľové skupiny školského prostredia v predchádzajúcom cvičení ich každý teraz môže využiť na vypracovanie vlastného vyhlásenia o aktivite v individuálnom cvičení. Kľúčovými bodmi tohto vyhlásenia môžu byť posolstvá vyjadrené v predchádzajúcom cvičení, ale účastníci môžu formulovať aj body, ktoré sa v predchádzajúcom cvičení nevyskytli.

Dôležité je, aby ho formulovali komplexne, ale stručne a takou formou jazyka, ktorej daná cieľová skupina rozumie. Po individuálnom sformulovaní vlastných vyhlásení o aktivite si ich vo dvojiciach porovnajú a vytvoria si spoločné vyhlásenie - môžu sa navzájom len dopĺňať, alebo ho môžu sformulovať aj odlišne. Na záver si celá skupina výroky vymení a zamyslí sa nad tým, čo považovali v tomto procese za náročné.

Financovaný
Európskou úniou

Ako zhrnutie tejto časti školenia predstavte skupine časť zo Súboru nástrojov s názvom “Kroky k vytváraniu vyhlásenia o aktivite alebo zásad”, ktorá sa používa ako návod na vypracovanie vyhlásenia o aktivite či hre v inštitúcii.

- vykonajte niekoľko základných opatrení,
- dozvedte sa viac o aktivite z rôznych uhlov pohľadu,
- použite už existujúce informácie,
- premyslite si dôležité veci, ktoré chcete vedieť vysloviť,
- spojte všetko dokopy,
- určte možné kapitoly,
- zvážte, akým spôsobom budete svoje vyhlásenie prezentovať.

Tu sa môže vyskytnúť vhodná príležitosť na prestávku. Dajte účastníkom vedieť, či je k dispozícii občerstvenie a kedy a kde majú po prestávke znovu zhromaždiť.

Povzbudzujúce cvičenie - Bežecká hra

Trvanie: 5 minút

Potrebné pomôcky: Nie je potrebné žiadne vybavenie ani pomôcky. Táto hra si však vyžaduje dostatok priestoru, takže je ideálne realizovať ju vonku..

Nasleduje dynamická a povzbudzujúca hra, ktorá je však aj trochu riziková, pretože úlohou účastníkov bude bežať tesne vedľa seba, takže môže hroziť nebezpečenstvo zranenia. To tvorí aj hlavnú súvislosť hry s témou: ak sa túto aktivitu budeme snažiť prekonať za každú cenu bezpečne, nebude pre nás vzrušujúca. Po skončení tejto aktivity by ste sa mali zamyslieť nad tým, kto pociťoval, že táto hra je riziková.

Účastníci si vyberú nejakú osobu zo skupiny. Nikomu však nepovedia - dokonca ani vybranej osobe - koho si vybrali. Požiadajte účastníkov, aby sa rozptýlili v priestore, na začiatku nie ďalej ako 1 meter od seba.

Keď zakričíte “štart”, ich úlohou bude 3-krát prebehnúť okolo vybranej osoby čo najrýchlejšie, ako sa len dá.

Poznámky pre školiteľa

Samotná hra bude vytvárať veľmi vtipné situácie, pretože si ľudia môžu vybrať jeden druhého alebo niekoľko ľudí si môže vybrať tú istú osobu atď. Prinesie to veľa smiechu a zábavy.

**Financovaný
Európskou úniou**

Účastníci by mali upriamiť pozornosť na to, aby navzájom dbali na svoju fyzickú bezpečnosť. Túto hru môžete použiť aj na predstavenie myšlienky dynamického hodnotenia rizík.

Aktivita č. 4: Definícia hodnotenia rizík a výhod

Trvanie: 15 minút

Potrebné pomôcky: Vopred vytlačená definícia hodnotenia rizík a výhod z Manuálu, rozdelená na menšie časti. Vložte ich do obálok. (Sady obálok si pripravte si vopred - jednu obálku pre každú dvojicu účastníkov)

Časť č. 6.3

Časť č. 6.3

Hodnotenie rizík a výhod - definícia rozdelená na časti

Hodnotenie alebo posudzovanie rizík a výhod znamená, že sprostredkovateľ v rovnakej miere zvažuje povinnosť ochrany detí pred vážnou ujmov a povinnosť poskytnúť im podnetné a dobrodružné príležitosti na hru, pričom dovoľí deťom pri hre riskovať bez toho, aby ich vystavil neprimeranému nebezpečenstvu vážnej ujmy na zdraví.

Vytlačte si na hárok papiera vyššie uvedenú definíciu hodnotenia rizík a výhod a papier s definíciou rozstrihajte na rôzne časti. Tieto časti vložte do obálok. Rozdeľte účastníkov do dvojíc alebo menších skupín v závislosti od ich celkového počtu. Každá dvojica/skupina dostane obálku obsahujúcu časť definície. Úlohou dvojice/skupiny je čo najskôr zoradiť prvky do správneho poradia. Po tom, čo zoradili jednotlivé časti, prečítajte definíciu.

Poznámky pre školiteľa

Hlavným cieľom tejto aktivity je, aby sa účastníci oboznámili s definujúcimi časťami hodnotenia rizík a výhod prostredníctvom diskusie o ich poradí.

Financovaný
Európskou úniou

Aktivita č. 5: Stavebná hra

Trvanie: 40 minút

Potrebné pomôcky: drevené hracie bloky, niečo na zakrytie očí (šál alebo šatka), stopky, inštrukcie a perá

Časť č. 6.3

Hodnotenie rizík a výhod je dôležitou súčasťou zavedenia aktivity s voľnými predmetmi. Sprostredkovatelia sa často stretávajú s otázkou, čo všetko môžu deťom dovoliť, kedy by mali zasiahnuť a pod., a ocitajú sa často aj pod veľkým tlakom, pretože sú zodpovední za zranenia, ktoré môžu vzniknúť. Zapojenie všetkých do procesu posudzovania rizík a výhod môže pomôcť zvýšiť povedomie o prínosoch rizikovej hry, ako aj zabezpečiť, aby boli vypočuté názory všetkých.

Účastníci by mali byť rozdelení do skupín po troch členoch. Jeden z nich bude staviteľ, druhý pomocník a tretí pozorovateľ. V prvom kole bude mať staviteľ so zaviazanými očami 2 minúty na to, aby spolu s pomocníkom postavil čo najvyššiu vežu. Pomocník môže pomáhať iba slovne, pokynmi ako napríklad “daj ruku vpredšie, vyrovnaj vežu,” atď.

Ak pomocník dá staviteľovi pokyn, aby zastavil stavbu, staviteľ musí zastaviť. V druhom kole staviteľ so zaviazanými očami stavia vežu sám, bez rád pomocníka. Časový limit v druhom kole sú tiež 2 minúty.

V oboch kolách bude úlohou pozorovateľa sledovať interakcie medzi pomocníkom a staviteľom a ich vplyv na staviteľa a jeho výsledok (aká vysoká bude veža a či sa vôbec podarí ju postaviť). Pozorovateľ je tiež zodpovedný za oznámenie ostatným, keď uplynie čas a kolo sa skončí.

Po týchto dvoch kolách si účastníci vymenia úlohy, takže každý z členov bude raz pozorovateľ, pomocník aj staviteľ.

Po tom, čo si všetci vyskúšali všetky typy úloh v hre, sa účastníci podelia o svoje skúsenosti vo veľkom kruhu. Tu by prišlo vhod, aby si pomocou školiteľa prediskutovali, ako sa stavitelia cítili, keď bola stavba kontrolovaná a potom keď mali voľnosť pri stavbe. Malo by sa diskutovať aj o tom, ako sa cítil staviteľ, keď dosiahol výsledok sám a keď pracoval pod dohľadom.

Financovaný
Európskou úniou

Poznámky pre školiteľa

Keď sa účastníci oboznámia s definíciou hodnotenia rizík a výhod, môžu si prostredníctvom tohto cvičenia zážitkovou formou vyskúšať prínosy podstupovania rizika.

Pri tejto aktivite môžu zažiť pozitívne účinky podstupovania rizika na jednotlivca v skutočnom živote, čo môže pomôcť rozpustiť ich strach z umožnenia voľnej hry.

Aktivita č. 6: Model hodnotenia rizík a výhod

Trvanie: 20 minút

Potrebné pomôcky: Model hodnotenia rizík a výhod - vzorka zo Súboru nástrojov, spísané vopred definované situácie

10. Hodnotenie rizík a výhod pri aktivite s voľnými predmetmi

Účastníci by mali pracovať rozdelení v menších skupinách. Ich úlohou v tejto aktivite bude vyplniť model hodnotenia rizík a výhod v závislosti od ich reakcií na vopred definované situácie. Ak je to vhodné, účastníci môžu toto cvičenie vykonať s ohľadom na svoje vlastné prostredie.

Trainer notes

Účelom tejto aktivity je, aby sa účastníci zamysleli nad tým, aké nebezpečenstvá môžu z daných situácií vyplynúť a čo by sa prípadne malo podniknúť na zníženie nebezpečenstva a kto je za tieto opatrenia zodpovedný.

Aktivita č. 7: Monitorovacia a hodnotiaci činnosť

Trvanie: 25 minút

Potrebné pomôcky: Veľké hárky papiera alebo flipchartový papier

Časť č. 6.4

6.4

Financovaný
Európskou úniou

Pripravte si flipchart s kľúčovými otázkami. Každú otázku napíšte na samostatný list takto:

- Aký má aktivita s voľnými predmetmi význam? V čom a ako je významná?
- Kvalita skúsenosti, napr.: je každý zapojený?
- Nakoľko fungujú systémy? Napr. existuje dosť rôznych voľných predmetov?
- V akej miere podporuje prostredie aktivitu s voľnými predmetmi? Napr. prístup k rôznym typom počasia?
- Ako možno zhromažďovať informácie na monitorovanie a hodnotenie?
- Ako naložíte so získanými informáciami?

Úvod

Monitorovanie a hodnotenie vplyvu voľných predmetov zabezpečuje účinnosť vášho úsilia tým, že ukazuje, čo všetko funguje, čo prináša zmenu, kde sú nedostatky a čo je potrebné ešte zlepšiť.

Monitorovanie a hodnotenie vám môže pomôcť podeliť sa o to, čo robíte s rôznymi zainteresovanými stranami a poskytnúť dôkazy pre žiadosti o financovanie.

Úloha: Cieľom tejto aktivity je zamyslieť sa nad tým, prečo, ako a čo robiť pri monitorovaní a hodnotení.

- Rozdeľte účastníkov do menších skupín,
- pridajte každej skupine samostatnú otázku/list papiera,
- Požiadajte každú skupinu, aby sa zamyslela nad danou otázkou a napísala alebo nakreslila svoje odpovede na hárok. Poprosť ich, aby písali alebo kreslili čo najzrozumiteľnejšie,
- Po 10 minútach požiadajte každú skupinu, aby nechala list papiera na svojom mieste a presunula sa ako skupina k ďalšiemu listu a pridala naň svoje vlastné myšlienky a nápady (t. j. doplnila to, čo už bolo napísané),
- Po 5 minútach to zopakujte, aby sa každá skupina dostala ku každej otázke,
- Pokračujte takto v ľubovoľnom počte kôl.

Poznámky pre školiteľa

Zhrňte kľúčové body.

Uistite sa, že ste dostatočne oboznámení s obsahom príručky, aby ste mohli upozorniť na vynechané informácie.

Záver

- Každému sa poďakujte za účasť.

Financovaný
Európskou úniou

- Vráťte sa k výsledkom vzdelávania, ktoré ste predstavili na začiatku modulu, a skontrolujte spolu s účastníkmi, či ste ich dosiahli.
- Uistite sa, že účastníci poznajú postupy týkajúce sa ďalších modulov, na ktorých sa môžu zúčastniť.
- Dajte účastníkom možnosť stanoviť si vlastný osobný cieľ alebo úlohu, ktorú chcú na základe tohto stretnutia splniť.
- Naplánujte krátke hodnotenie s cieľom overiť spokojnosť s obsahom školenia, spôsobom školenia, miestom konania a organizáciou.
- V prípade potreby uveďte kontaktné údaje.

